

Prof. Dr. Nilgün KÖKLÜ ANISINA

Prof. Dr. Ali BALCI*

Fakültemiz Eğitim Yönetimi ve Planlaması Bölümü Eğitim İstatistiği ve Araştırma Anabilim Dalı başkanlığını yaptığım 1987–1994 süresi içinde 1991’den vefatına kadar astım, eş çalışmam ve meslektaşım olan Nilgün KÖKLÜ’yü kısaca tanıtmak istiyorum. Dr. KÖKLÜ, 1 Ocak 1957’de Bilecik/Bozüyük’de doğmuştur.

Dr. Nilgün Köklü Fakülte’imizde ilkin 1990/ 91 öğretim yılında İstatistik ve araştırma derslerini ücretli olarak vermek üzere görevlendirildi. Daha sonra da 1991’de Eğitim Yönetimi ve Planlaması Bölümü* “ Eğitim İstatistiği ve Araştırma” anabilim dalına yardımcı doçent olarak atandı. Dr. Köklü’nün eğitim özgeçmişi Çizelge 1’de verilmektedir.

ÇİZELGE 1. EĞİTİM ÖZGEÇMİŞİ

- Doktora: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Doktora Programı
- Yüksek Lisans: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilimleri Eğitimi Program Geliştirme Yüksek Lisans Programı
- Lisans: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Bölümü Lisans programı
- Lise: Aydınlık Evler Lisesi, Ankara
- Ortaokul: Erzurum Kız Lisesi/Orta Kısım
- İlkokul: Ulubatlı Hasan İlkokulu, Bahçelievler, Ankara

Görüldüğü gibi Dr. Köklü kimya lisansı, program geliştirme yüksek lisansı, ölçme ve değerlendirme doktora derecelerine sahip, daha sonrasında

* Prof. Dr. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi.

da Eğitim İstatistiği ve Araştırması alanında kendini yetiştirmiş, kariyerini tamamlamış çok yönlü bir arkadaşımızdı.

Dr. Köklü'yü nasıl tanıdığımı anlatmak istiyorum.

1987/1988 Öğretim Yılında Eğitim İstatistiği ve Araştırma Anabilim Dalı Yardımcı Doçenti olarak atandım. Kısa bir süre sonra da Anabilim Dalı başkanlığına getirildim. Anabilim Dalında, o sıralarda doçent olan İlhan Akhun Hoca da Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesine profesör olarak atanınca öğretim üyesi kalmadı. Ben de hem alan dışı hem de Anabilim Dalının yeni bir elemanı olarak Fakülte'nin tüm İstatistik ve Araştırma derslerini vermekle yükümlü idim. Bu yükü tek başıma kaldıramam çok zordu. Eleman arayışına girdim. Hacettepe ve ODTÜ'deki meslektaşlarımdan bu konuda yardım istedim. ODTÜ öğretim üyelerinden o sıralarda Yardımcı Doçent olan Giray Beberoğlu, henüz tanımadığım Nilgün Hanım'dan bahsetti: Birlikte doktora yaptıklarını, onun şu sıralar bir işinin kendisine anlattım. Atanması için kadronun var olduğundan söz ettim. Önceleri biraz çekingen davrandı: "Ölçme ve değerlendirmeye ilişkili de olsa İstatistik ve Araştırma farklı disiplinler. Ben kendimi bir deneyeyim. Hoşuma gider, yapabilirsem kadro için de başvururum" dedi. Bir süre "Eğitim İstatistiği" derslerine ücretli olarak devam etti. Yapabileceğine inanmış olacak ki kadroya başvurmayı kabul etti. 1990/1991 Öğretim Yılında da Eğitim İstatistiği ve Araştırma Anabilim Dalı Yardımcı Doçent kadrosuna atandı.

Dr. Köklü'nün aldığı dereceler çizelge 2'de görülmektedir.

ÇİZELGE 2. DR. KÖKLÜ'NÜN KAZANDIĞI DERECELER

- 2003 Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim dalında **profesör** unvanını aldı.
- 1996 Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim İstatistiği ve Araştırma Anabilim dalında **doçent** unvanını aldı.
- 1991 Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim İstatistiği ve Araştırma Anabilim dalında **yardımcı doçent** unvanını aldı.
- 1990 Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalında Doktora Programını bitirerek **Doktor** unvanını aldı.
- 1984 Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü'nde Yüksek **Lisans** derecesi aldı.

1979 Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bölümü'nde Lisans derecesi aldı

Dr. Köklü'nün kariyeri içindeki başlıca görevleri çizelge 3'te görülmektedir.

ÇİZELGE 3. AKADEMİK GÖREVLERİ

1991– Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü'nde öğretim üyesi

1995-1996 Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim İstatistiği ve Araştırma Anabilim Dalı başkanı

1989-1991 Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü'nde öğretim görevlisi

1980-1984 Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bölümü'nde araştırma görevlisi

Dr. Köklü, Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nda danışmanlık görevinde bulunmuş ve İlköğretim matematik dersi öğretim programı değerlendirme projesinde görev almıştır (1995. Ankara).

Dr. Köklü'nün yayınları aşağıda gösterilmektedir.

Makaleleri

Köklü,N. (1991). Yetenek ve başarının ölçülmesinde tailored test yöntemi. **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 2(24), 769-776.

Köklü,N. (1992). Klasik test teorisine göre geliştirilen tailored test ile grup testi arasında bir karşılaştırma. **Eğitim ve Bilim**, 83(16), 39-44.

Köklü,N.(1992). Araştırmaya yönelik bir tutum ölçeğinin geliştirilmesi. **Eğitim ve Bilim**, 86(16), 27-36.

Köklü,N. (1993).Eylem araştırması. **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 26(2), 357-365.

Köklü,N. (1994). İstatistiksel sınav kaygısının kestirilmesi. **Eğitim ve Bilim**, 18(91), 35-44.

Köklü,N. (1994). Üniversite öğrencilerinin istatistiksel sınav kaygılarının cinsiyete göre karşılaştırılması. **Çağdaş Eğitim**, 197, 24-26.

Köklü, N. (1994). Bir istatistik tutum ölçeğinin güvenilirlik ve geçerliği. **Eğitim ve Bilim**, 18(93), 42-47.

- Köklü, N. (1994). Meta analiz için etki büyüklüğü ölçümleri konusunda kendall tau'sunu spearman rho'suna dönüştürmek için tablo (Andrew R.Gilpin 'den çeviri). **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 27(1), 329-334.
- Köklü, N. (1994). Örnek olay çalışma metotları. **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 27(2), 771-779.
- Köklü, N. (1995). Yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin istatistik konusunda yardımcı olan danışmanlara en sık yönelttikleri sorular. **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 28(1), 65-68.
- Köklü, N. (1995). Tutumların ölçülmesi ve likert tipi ölçeklerde kullanılan alternatif seçenekler. **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 28(2), 81-9.
- Köklü, N. (1996). İstatistik kaygı ölçeği: Psikometrik veriler. **Eğitim ve Bilim**, 20(102), 45-49.
- Köklü, N. (1998). Araştırma bulgularının bütünleştirilmesinde meta analiz teknikleri. **Türkiye'de Eğitim Yönetimi**. (Ed. H.Taymaz ve M.Hesapçıoğlu). Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları. 177-186.
- Köklü, N. (1999). Değişimin ölçülmesi (W.R. Borg and M.D. Gall' dan çeviri). **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 30(1), 133-140.
- Köklü, N. ve Büyüköztürk, Ş. (Nisan, 1999). Eğitim bilimleri alanında öğrenim gören lisans-üstü öğrencilerin araştırma yeterlikleri konusunda öğretim üyelerinin görüşleri. **Eğitim ve Bilim**, 23 (112), 18-28.
- Köklü, N., Büyüköztürk, Ş. ve Çokluk, Ö. (1999, Yaz). İlköğretim müfettişlerinin araştırma yeterlikleri ve araştırma eğitimine ilişkin görüşleri. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, (19), 325-339.
- Köklü, N. (2000). Lisans ve lisansüstü öğrencilerinin görüşlerine göre araştırma sürecine yönelik etik olmayan davranışların gösterilme sıklığı ve nedenleri. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, (24), 527-542.
- Köklü, N. (2001). Eğitim araştırmalarında poster oturumları. **Eğitim ve Bilim**, 26 (119), 32-38.
- Köklü, N. (2001). Eğitim eylem araştırması-Öğretmen araştırması. **Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 34 (1-2), 35-43.
- Köklü, N. (2002). Tartışma Çerçevesi: Bilgi çağında araştırma etiği (L.Schrum'dan çeviri). **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, 29, 81-100.
- Köklü, N. (2002). Aşırımı önlemek. **Türk Psikoloji Dergisi**, 17 (49), 93-99.

Kitapları

Köklü, N. ve Büyüköztürk, Ş. (2000). **Sosyal bilimler için istatistiğe giriş**. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Köklü, N. (2002). **Sosyal bilimler için açıklamalı istatistik terimleri sözlüğü**. Ankara: Nobel yayın.

Köklü, N., Büyüköztürk, Ş ve Çokluk, Ö. (2001). **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Hazırlama ve Tez Yazım Kuralları Yönergesi**. Ankara Üniversitesi. Eğitim bilimleri Enstitüsü.

Bildirileri

Köklü, N. (6–8 Eylül 1995) Üniversite öğrencilerinin istatistiğe yönelik tutumlarına etki eden faktörler. Hacettepe Üniversitesi. II. Eğitim Bilimleri Kongresi. Poster sunumu.

Köklü, N. (25–27 Kasım 1996). Üniversite öğrencilerinin istatistik kaygı puanlarına etki eden faktörler. Devlet İstatistik Enstitüsü Araştırma Sempozyum'unda sunuldu.

Araştırma Raporları

Köklü, N. (Eylül, 1993). **İstatistiksel sınav kaygısının kestirilmesi**. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi.

Köklü, N. (Aralık, 1994). **Üniversite öğrencilerinin istatistiğe yönelik tutumlarına etki eden faktörler**. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi.

Verdiği Dersler

Lisans düzeyi

İstatistiğe Giriş:

Araştırmaya Giriş

Yüksek lisans Dersleri

Eğitim İstatistiği:

Eğitimde Araştırma Yöntemleri:

Doktora

Eğitimde Araştırma Yöntemleri:

Dr. Köklü'nün eserleri incelendiğinde 19 adet bağımsız – tek başına 2 tane de ortak yazarlı olmak üzere hemen hepsinin hakemli dergilerde yayımlanmış 21 makalesinin bulunduğu görülmektedir, Dr. Köklü'nün kendisinin de belirttiği gibi ölçek geliştirmek özellikle de İstatistik ve Araştırmaya dönük Tutum ve Kaygı Ölçekleri, O'nun temel ilgi alanlarından birini oluşturmaktadır.

Dr. Köklü'nün, Dr. Şener Büyüköztürk ile birlikte yazdığı (2000). **Sosyal Bilimler İçin İstatistiğe Giriş** (Ankara: Pegem Yayıncılık), akademik olarak belli bir düzeyi yakalamış, alana katkısı bulunan bir başvuru kaynağı niteliğindedir. İlgilinin (2002). **Sosyal Bilimler İçin Açıklamalı İstatistik Terimleri Sözlüğü** (Ankara: Nobel Yayın) de alanın temel kavramları için bir baş ucu kitabı niteliğindedir.

Dr. Köklü Fakülte'mizde geçirdiği 14 yıllık sürede öğretim ve araştırma boyutlarında alanında yararlı hizmetler, değerli eserler vermiş bir meslektaşımızdır. Değerli arkadaşımız yakalandığı amansız hastalığa rağmen 1998'den beri görevlerini ihmal etmemiş, hasta hasta bazen kemoterapiden çıkar çıkmaz derslerinin aksamaması için Fakülte'ye dersinin başına dönmüştür. O gerçekten Fakültesini, mesleğini, öğrenci ve meslektaşlarını seven biriydi. Her yönüyle Fakülteye, öğrencilerine kendini adanmıştı.

Dr. Köklü ince ruhlu çok hassas bir insandı. Kolayca alınabilir kırılabilirdi. Bu doğrultuda bir meslektaşı, bir üstü, hatta bir arkadaşı olarak zaman zaman “bu kadar duyarlı olma, lütfen biraz geniş ol” diye uyarışımıdır. Gene de Fakülte de çalıştığı 15 yıl gibi bir sürede onun kavga ettiği, hatta tartıştığı ve küs olduğu birini bulmak mümkün değildir. O gerçekten uyumlu, olgun bir kişilik sahibi değerli bir insandı. Önceleri astım oldu, sonrasında bir eş çalışmam oldu. Bu uzun sürede “hiçbir anlaşmazlığımız, sürtüşmemiz” olmadı desem çok doğru söylemiş olurum. Değerli meslektaşım esasen akademik olarak da en verimli çağında aramızdan ayrıldı. Giderek nicel ve nitel olarak eserlerinde bir artış gözlenmekteydi.

Dr. Köklü, benim astımdı, Dr. Büyüköztürk hem benim uzun süre asistanlığımı yaptı hem de O'nun astı oldu. Dr. Büyüköztürk'ün şu aktarmaları, O'nu daha iyi tanıma fırsatı verebilir:

“Hemen hemen aynı dönemde işe başlamıştık. Bir sabah, odama uğradığında, buraya nasıl alışıcağımı sorgulamıştı. Bir iki kişi dışında kimseyi tanımıyordu; farklı bir kültürden gelmişti. Bana “senin işin kolay, çünkü zaten bu fakülte mezunusun” demişti. Ancak kısa bir süre sonra, bu Fakülte'nin, Bölüm'ün O'na nasıl kucak açtığını anlamıştı.

1993 yılı idi. Bir öğle yemeği arası konuşuyorduk. “Makalem az, o nedenle araştırma yapmam gerek, ancak yaptığım çalışmanın verilerin bilgisayar ortamında nasıl analiz edeceğim? Bu önemli bir sorun Şener” demişti? O sıralar SPSS’in DOS ortamındaki versiyonları vardı. Doğrusu biz de bilmiyorduk. Nilgün Hoca “Şener, bak sen bu konulara daha çok ilgi gösteriyorsun, haydi sen bu konuda daha yoğunlukla dur, ben araştırma teknikleri konusunda” demişti. Bu konudaki sıkıntıyı o dönem anabilim dalı başkanımız olan A. Balcı Hoca da biliyordu. Hatta araştırmış ve daha sonra SPSS’in dos sürümünü sağlamış ve Dos sürümü altında ilk İstatistik dersini vermişti. O günden sonra bizler hep birlikte çok hızlı bir şekilde programı öğrendik ve bilgimizi öğrencilerimizle paylaştık. Bu olay, Nilgün Hoca’yı çok mutlu etmişti.

Fakülte ekip çalışmasına dayalı araştırmalar hemen hemen hiç yoktu. Bir gün Nilgün Hoca ile bunu konuşurken, “biz niye konuşuyoruz haydi iş başına” dedi ve birlikte iki araştırma yaptık ve bir kitap yazdık. Kendisiyle disiplinli, planlı ve nezaket dolu bir süreç izledim.”

Bu alıntılar sanırım o’nun çalıştığı kurum ve mesleğine uyum yapma isteğini, mesleği adına bir şeyler yapma heyecan ve gayretini, ekip çalışması arzusunu, işbirliğine yatkınlığını gösterir niteliktedir.

Değerli meslektaşım, ne yazık ki akademik olarak da en verimli çağında, genç yaşta (48 yaşında) aramızdan ayrıldı.

Ruhu şad olsun diyorum.